

SAMEN DE KAPEL

BELEIDSKADER 2020 - 2025

Vrijzinnige Geloofsgemeenschap Hilversum (VGH), de Kapel

Vooraf

Voor u ligt het beleidskader 'Samen de Kapel', een kader dat we eind 2019, begin 2020 ontwikkelden voor onze geloofsgemeenschap. Kort voordat we dit plan wilden voorleggen aan de Algemene Ledenvergadering in maart noodzaakte de corona-pandemie ons echter om de Kapel te sluiten. Er volgden maanden van onzekerheid, leven met beperkingen en zoeken naar mogelijkheden. Leven met angst, verdriet en ook met verbondenheid en hoop.

De Kapel gemeenschap pakte al snel de nieuwe uitdagingen op. Er waren online vieringen, telefooncirkels, pastorale brieven en vanaf juni ook weer bijeenkomsten in onze Kapel. Ook werden enkele cruciale processen (vaak online) gecontinueerd. Zo is de werving van nieuwe voorgangers inmiddels in de afrondende fase, een nieuwe voorzitter en penningmeester traden toe tot het bestuur en de noodzakelijke verandering in het eigendom van ons huis, de Kapel, is ook in een afrond stadium. Hoe lastig soms ook, het getuigt van de veerkracht van onze gemeenschap.

Inmiddels is het oktober. Opnieuw laait het virus op, de onzekerheid over wat wel en niet mogelijk is neemt weer toe. Ook de komende periode zal dit veel consequenties hebben. We kunnen elkaar minder ontmoeten. De ontmoetingen die er wel zijn, zijn verpakt in regels om de veiligheid van een ieder zo goed mogelijk te waarborgen. We weten niet hoe het virus zich de komende periode zal ontwikkelen en wat de consequenties voor ons zullen zijn. Opnieuw vraagt dit veel van de veerkracht van ons allen. En natuurlijk heeft een en ander ook consequenties op financieel vlak, er zijn minder inkomsten terwijl op een aantal punten de kosten stijgen.

En toch... onze ambities, zoals neergelegd in dit beleidskader, blijven ons richtsnoer voor de komende jaren. Binnen de mogelijkheden die we wel hebben willen we samen met een ieder in de Kapel gemeenschap zoeken hoe hier vorm aan te geven. Misschien anders dan oorspronkelijk bedacht, maar daarmee wellicht nog belangrijker en van waarde.

Oktober 2020, het bestuur

Inleiding

In 2020 start een nieuwe beleidsperiode voor de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap de Kapel. Het is een uitdagende start in een jaar met de nodige veranderingen.

Zo gaat medio 2020 onze kerkelijk vernieuwer weg en rond de jaarwisseling naar 2021 vertrekken onze predikant en pastoraal werker. Daarnaast vraagt de organisatorische situatie om aandacht en aanpassing.

Een behoorlijke uitdaging! Een uitdaging die we met vertrouwen tegemoetzien.

De Kapel anno 2020 is namelijk een levendige geloofsgemeenschap, die midden in de maatschappij staat en waar een variëteit aan activiteiten gedragen wordt door zelfstandige teams. Een stevige basis om op door te bouwen!

Vanuit dat besef zijn bestuur en voorgangers aan de slag gegaan met de vraag: waar staan we nu en hoe zien wij de Kapel gemeenschap in 2025? Ook het Algemeen Bestuur en vertegenwoordigers van teams brachten hun ideeën en ervaringen in.

Het resultaat is neergelegd in dit Beleidskader 2020 – 2025, 'Samen de Kapel' en vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering van de Kapel op 25 oktober 2020.

Doel en visie

De Kapel is een levendige en gastvrije geloofsgemeenschap, een plaats van bezinning en bezieling, waar ruimte is voor vragen en zoeken. Wij zijn geworteld in de vrijzinnig Christelijke traditie en wij staan open voor andere levensbeschouwingen en inspiratiebronnen.

De Kapel is een practicumplaats voor geloof, hoop en liefde. Een plaats om samen geloof en maatschappelijke verantwoordelijkheid te oefenen met anderen, die ook naar verdieping en zingeving zoeken. Momenten waar je leert, gespiegeld wordt, inspiratie opdoet, gestimuleerd wordt, troost vindt en waar je samen tot initiatieven komt.

En de Kapel is een plaats om je thuis te voelen en tot rust te komen.

Waar staan we nu (2020)?

In 2016 werden ambities en doelen geformuleerd. Een groot deel daarvan kreeg de afgelopen jaren gestalte:

De Kapel als geloofsgemeenschap:

- ✓ vieringen als vertrouwde basis, gecombineerd met ruimte voor diversiteit en vernieuwing
- ✓ maandelijkse meditatieve momenten: 'Even op Adem Komen', kringen en meditatiebijeenkomsten
- ✓ programmering: variëteit en vernieuwing: naast cursussen en lezingen ook festivals, workshop bijeenkomsten, thematische inzet (duurzaamheid en diversiteit) en Kapel Tafels
- ✓ verbinding en welkomgevoel wordt positief ervaren

De Kapel en de samenleving:

- ✓ vredeswerk uitgebouwd wat betreft inhoud en samenwerking
- ✓ de Kapel en vluchtelingen (Gast aan Tafel, Tafels van Hoop, kinderpardon)
- ✓ stiltetuin kreeg vorm als ontmoetingstuin
- ✓ muziek: variëteit aan goed bezochte concerten en het Kapel koor
- ✓ jongeren: start 'Inspiratie Kapel'
- ✓ samenwerking geïntensiveerd, met vrijzinnige stromingen ('Platform Zingeving en Ontmoeting'), christelijke kerken en burgerlijke gemeente
- ambitie laagdrempelige ontmoetingsplek niet gerealiseerd

De Kapel als organisatie:

- ✓ stabiele situatie met een dynamisch en gevarieerd voorgangersteam en een actief bestuur
- ✓ zelfsturende en actieve teams dragen veel Kapel activiteiten
- ✓ het certificaat 'Groene Kerk' is gerealiseerd, verduurzaming van het gebouw vergt een lange adem
- ✓ onderhoud en kwaliteitsverbetering van de Kapel, 'ons huis'
- ✓ toekomstbestendige vormen van eigendom van de Kapel verkend

- ✓ externe communicatie versterkt, meer multimediaal
- ✓ instroom nieuwe bezoekers, leden en vrienden, aantal leden echter toch teruggelopen met zo'n 10%. Wat betreft leeftijd is er instroom van 50+ ers, maar een groot deel van de gemeenschap is boven de 80. Dit maakt ons als gemeenschap kwetsbaar.
- ✓ de afgelopen beleidsperiode is er voor gekozen meer uit te geven dan wij ontvangen om toekomstgerichte projecten te realiseren. De komende beleidsperiode is aanpassing noodzakelijk.

Terugblikkend kunnen we concluderen dat de Kapel op dit moment een open en actieve geloofsgemeenschap is, die zowel in Hilversum als landelijk als zodanig opgemerkt wordt.

Samen op pad naar 2025

Inleiding

De voor ons liggende beleidsperiode wil de Kapel vanzelfsprekend die aantrekkelijke, levendige geloofsgemeenschap blijven. Dat doen we door verder te bouwen op succesvolle elementen en te blijven vernieuwen. De context waarbinnen dit vorm krijgt verandert, zowel door interne- als externe ontwikkelingen. Om hier adequaat op in te spelen leggen we soms andere accenten en moeten prioriteiten gesteld worden. Een sleutelwoord om inspirerend en efficiënt te blijven is 'SAMEN'. Samen de Kapel, waarbij verder gewerkt wordt aan (organisatorische) samenwerking. En 'samen' met omliggende (vrijzinnige) kerken in het delen van kennis en organiseren van activiteiten. Onderstaand onze ambities en doelen, vervolgens de Kapel als organisatie.

Doelen en ambities

Vieren

- Vieringen zijn en blijven een belangrijke basis van de Kapel. Deze keuze wordt onderbouwd door het feit dat het aantal bezoekers van de zondagochtendviering al jaren stabiel is, ondanks een lichte terugloop van het aantal leden. De al eerder ingeslagen weg om vieringen op verschillende manieren vorm te geven wordt voortgezet. Hierbij is aandacht voor de verschillende wensen en behoeften van bezoekers.
- Een specifiek onderdeel van de vieringen, 'Even op adem komen', trekt maandelijks een enthousiaste groep bezoekers. Na een gezamenlijke maaltijd wordt met muziek, tekst en stilte een thema verkend. Continuering sluit zeker aan bij de behoefte.

Leren, inspireren en oefenen

- Het programma van de Kapel omvat veel activiteiten en is gevarieerd. Zo komt een vaste groep deelnemers periodiek bijeen rond levensvragen, geven gerenommeerde sprekers een lezing of schuiven aan bij een Kapel Tafel en wordt in workshops gewerkt aan creativiteit en zingeving. Ook zijn er meditatie bijeenkomsten, Bijbelcursussen en themabijeenkomsten. De komende beleidsperiode willen we in samenspraak met het Programmteam bepalen welke prioriteiten we kiezen, zodat we goed aan blijven sluiten bij de beschikbare mogelijkheden.
- Inhoudelijke samenwerking met omliggende vrijzinnige stromingen kreeg al vorm in het Platform Zingeving en Ontmoeting, een ontmoetingsplaats van de vijf vrijzinnige stromingen in Hilversum, te weten de Soefie's, Humanisten Gooi en Vechtstreek, Apostolisch Genootschap en de Rozenkruisers. Het doel is om deze vrijzinnige stromingen zichtbaar te maken naar de samenleving door eenmaal per jaar een activiteit te organiseren.

- Daarnaast kan kennis en inzet van vrijzinnige voorgangers van Remonstranten, Doopsgezinden en Vrijzinnigen Nederland in de regio beter benut worden door activiteiten van elkaar 'over te nemen'.

De Kapel en de (Hilversumse) samenleving

- De Kapel en vrede: sinds 2014 wordt jaarlijks op initiatief van de Kapel een 'vredespaal' geplaatst in Hilversum. Een succesvolle activiteit, waarbij een persoon, wijk, organisatie centraal staat die bijdraagt aan vrede. De activiteiten zijn inmiddels ingebed in een Platform rond de Vredesweek, mede gedragen door de burgerlijke gemeente, de Soefie's, de bibliotheek, het Spiritueel Centrum. Vrede blijft een centraal thema voor de Kapel, de manier waarop aandacht hiervoor vorm krijgt zal wellicht de komende beleidsperiode vernieuwd worden.
- Duurzaamheid, een thema dat de afgelopen jaren echt op de agenda kwam in de Kapel. Niet alleen door het certificaat 'Groene Kapel', maar vooral in veel thematische activiteiten en vieringen. Aandacht voor duurzaamheid is niet 'klaar', ook de komende jaren komt het periodiek terug op de agenda.
- Diversiteit: als open geloofsgemeenschap zou aandacht voor diversiteit vanzelfsprekend moeten zijn. Diversiteit in leeftijd, etnische achtergrond, man-vrouw verhouding en seksuele voorkeur. Door de samenstelling van de eigen gemeente (blank, ouder, hoog opgeleid) is specifieke aandacht voor diversiteit echter gewenst. Dit zal vorm blijven krijgen in vieringen en programma-activiteiten.
- Jongeren: we vinden het belangrijk om het vrijzinnige gedachtengoed aan jongere generaties door te geven. Er moet gezocht worden naar manieren waarop dit vorm kan krijgen. We proberen dit middels de Inspiratie Kapel en het faciliteren van het project 'De Leven'.

De Kapel en cultuur

- Muziek is een belangrijke schakel in beleving, zingeving, ontmoeting. Muziek speelt al jaren een belangrijke rol in de Kapel: we hebben een prachtig koor, dat een aantal malen per jaar de vieringen bijzonder maakt. Ook werkt het koor soms mee aan events met andere partijen.
- Naast het koor zijn er maandelijks concerten die erg goed bezocht worden. Deze activiteit trekt een eigen groep bezoekers, die op die manier kennis maakt met de Kapel.
- Gedurende het jaar is er een variëteit aan exposities een culturele verbinding met kunstenaars uit de regio. In de komende periode wordt bekeken op welke manier een breder publiek de exposities kan zien, bijvoorbeeld bij een publieke opening.

Naast bovenstaande doelen hebben we enkele ambities die wellicht een basisvoorwaarde zijn voor een levendige Kapel gemeenschap. Ambities die gegrond zijn in een basishouding en sfeer:

Samen gemeenschap zijn

- Het omzien naar elkaar en het samen een gemeenschap zijn wordt door veel leden, vrienden en nieuwe bezoekers als een belangrijke waarde ervaren. Een waarde, die handen en voeten krijgt door de inzet van verschillende teams en het pastoraat. Een waarde die we blijven koesteren.

Ontmoetingsplek

- We hebben de ambitie om als open geloofsgemeenschap op vaste momenten ruimte te bieden voor ontmoeting in de Kapel. Tijdens de ontmoeting staat een ongedwongen onderlinge uitwisseling en/of het samen iets doen centraal. De basis voor uitwisseling is

gelijkwaardigheid, ieder haalt iets, ieder brengt iets. Op welke manier een ontmoetingsplek vorm kan vragen wordt nader verkend.

De Kapel als organisatie

Voorgangers

- Na een periode waarin de Kapel de mogelijkheid had om met een team van drie voorgangers te werken markeert eind 2020 een verandering. Door beëindiging van projectcontracten en emeritaat nemen we afscheid van het voltallige (vertrouwde en gewaardeerde) team. Voor de Kapel gemeente is dit een grote verandering, die veel van de mensen vraagt. Begin 2020 is een sollicitatieprocedure in gang gezet. Op basis van een meerjarenbegroting is gekozen om de structurele formatie iets terug te brengen. Wel blijft de mogelijkheid om een voorganger een substantieel aantal dagen aan de Kapel te verbinden.

Bestuurlijke organisatie

- De Kapel is een kleine organisatie, door historische ontwikkelingen bestaat het echter uit meerdere juridische entiteiten. In de situatie anno 2020 geeft dit ongewenste complexiteit met een groot beroep op bestuurlijke capaciteiten. Ons doel is dan ook om te verkennen of – en in welke mate –(deel)verantwoordelijkheden overgedragen kunnen worden naar één bestuur, namelijk het bestuur van de VGH de Kapel.
- De afgelopen beleidsperiode had het VGH bestuur kenmerken van een participerend bestuur, niet uniek voor een kleine organisatie. Dit vraagt echter veel inzet op verschillende niveaus van een kleine groep bestuursleden. In de komende beleidsperiode wil het bestuur zich meer beperken tot bestuurlijke taken en de operationele taken (wat ook al voor een groot deel het geval is) nog meer beleggen bij de teams. Hiermee wordt het beroep dat op bestuurders gedaan wordt realistischer. Een voorwaarde is wel dat de communicatie tussen teams en bestuur geborgd is.

Teams

- Veel Kapel leden en vrienden zijn verbonden aan een of meerdere teams. Een werkwijze, die op twee manieren vruchten afwerpt. Ten eerste draagt een ieder iets bij vanuit eigen interesse en kwaliteiten. Daarnaast kan door de zelfstandig werkende teams veel gerealiseerd worden, zoals praktische ‘dagelijkse’ werkzaamheden, onderhoud van de tuin, beheer van het gebouw, de ontwikkeling van het programma enz. De komende beleidsperiode willen we niet alleen de teams blijven koesteren, maar ze meer mogelijkheden bieden tot zelfsturing, bijvoorbeeld door een eigen budget. Hierbij is het belangrijk om een goede verbinding te bewaken tussen de gemeenschappelijk Kapel-koers en de team activiteiten.

Financiën

- Op basis van een meerjarenbegroting zien wij dat het gezamenlijk vermogen van de drie denominaties voldoende is om met een beperkte reductie van het aantal FTE in het pastoraal team ons beleid in grote lijnen voort te zetten. In de huidige opzet is de financiële bijdrage per denominatie echter gerelateerd aan het aantal leden per denominatie. Voortzetting van

deze constructie is voor RGH niet langer mogelijk. Een andere financieringsopzet zal in de komende beleidsperiode gerealiseerd moeten worden.

- De financiële administratie wordt in 2020 uitbesteed aan de KKA (Kantoor der Kerkelijke Administraties). Hiermee wordt niet alleen het nodige werk uitbesteed, maar is ook een professionaliseringsslag mogelijk. Het bestuur kan beter sturen op resultaten en teams krijgen het beheer over een eigen budget.

De Kapel, ons huis

- Eigendom van de Kapel: een aanpassing van het eigendom van de Kapel is om verschillende redenen gewenst. Voor de Remonstranten is het noodzakelijk om de liquiditeitspositie te versterken, terwijl tegelijkertijd een gezamenlijk eigendom beter aansluit bij de onderlinge verhoudingen anno 2020. Wellicht kan hiermee ook het aantal juridische entiteiten verminderd worden.
Een uitgebreide verkenning naar de mogelijkheden is inmiddels uitgevoerd. De komende jaren zal een andere eigendomsconstructie gerealiseerd worden, waarbij een nauwere vorm van 'samen-verantwoordelijk-zijn' vorm krijgt.
- *Rentabiliteit*: onderhouds- en gebruikskosten van de Kapel zijn relatief hoog in relatie tot de intensiteit van het gebruik. De komende periode willen we een evenwichtiger verdeling tussen kosten en inkomsten van het gebouw realiseren. Incidentele verhuur heeft de afgelopen jaren goed vorm gekregen, maar vraagt veel tijd en energie van de koster. We willen een betere balans realiseren door een relatie aan te gaan met een vaste huurder (meerdere dagen / dagdelen per week). Uiteraard moet er voldoende ruimte blijven voor een goede planning van Kapel activiteiten.

Vrijzinnige samenwerking regionaal en landelijk

- In de Kapel groeiden de Remonstranten, Doopsgezinden en Vrijzinnigen in de loop der jaren steeds meer naar elkaar toe. Binnen de vele overeenkomsten in het vrijzinnig gedachtengoed brachten de onderlinge verschillen een dankbare meerwaarde. Deze natuurlijke ontwikkeling heeft zich in de Kapel al langer vertaald in een gezamenlijk activiteitenprogramma en aanpassing van de organisatie. Een ontwikkeling die we de komende beleidsperiode graag verder vorm geven.
- In de regio zijn meerdere vrijzinnige kerken, ieder met een eigen kleur en aanbod. Zoals eerder genoemd lijkt het zinvol om de specifieke deskundigheden en inzet van voorgangers ook onderling meer te benutten.
- De voortschrijdende samenwerking in de Kapel vraagt afstemming met de landelijke denominaties. Wij hechten belang aan de professionaliteit, diversiteit en inhoudelijke inspiratie die de verschillende landelijke organisaties ons bieden. Tegelijkertijd kan landelijke samenwerking bijdragen aan administratieve vereenvoudiging.